

Barn och ungdomar med psykiatrisk problematik t.o.m. 17 år. Arbets- och ansvarsfördelning mellan division allmänmedicin och division psykiatri

Gäller för: Division allmänmedicin och division psykiatri	Godkänd av: Karin Malmqvist, divisionschef, Claus Vigsø, divisionschef	Utarbetad/reviderad av: Bengt Hanson AKO div. allmänmedicin Ing-Marie Knutsson verksamhetschef div allmänmedicin Lena Granat psykolog div. allmänmedicin Bengt Stenström verksamhetschef BUP Lena Isaksen öl, BUP	Revisionsansvarig: AKO div. allmänmedicin
Utgåva: 1	Giltighetstid: 2012-03-01 – 2015-03-01	Ev. diarietr:	

Division allmänmedicin och division psykiatri har båda i uppdrag att ge vård och behandling till barn och ungdomar med psykiatrisk problematik. För vissa problem och symptom är arbets- och ansvarsfördelningen tydlig medan det vid en del diagnoser och tillstånd inte finns en självklar uppdelning mellan divisionerna.

Detta dokument är en nulägesbeskrivning och syftar till att ge en tydligare bild över arbets- och ansvarsfördelningen för barn och ungdomar med psykiatrisk problematik inom landstinget i Värmland så att rätt insats ges i rätt tid och på rätt nivå. I ett kommande arbete kommer man att definiera vad som är första linjens vård och specialiserad vård. I dag är BUP en del av "första linjen" bland annat på grund av kompetenskrav och remissfrihet.

Psykologmottagningen för MBHV (Mödra- och barnhälsovård) arbetar med att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa genom arbete med blivande föräldrar och familjer med barn fram tills dess att barnet börjar i förskoleklass. Arbetet sker utifrån ett folkhälsoperspektiv.

Föräldrastödsenheten ger stöd/behandling till föräldrar med barn i åldern 0-10 år. Remisskrav.

Ungdomsmottagningen arbetar med ungdomar i åldern 13-20 år. Målet med ungdomsmottagningarna är att stärka ungdomar i deras identitets- och personlighetsutveckling. Ungdomsmottagningarna ska ha medicinsk och psykosocial kompetens. Den senare kompetensen ansvarar kommunerna för – och det kan bara vara enstaka veckotimmar. Arbetet sker utifrån ett hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande perspektiv. Frivillighet och remissfrihet är en bärande princip för mottagningens verksamhet. Verksamhetens huvudman kan vara landsting, kommun eller annan aktör var för sig eller tillsammans.

Landstinget erbjuder inget riktat arbete till barn mellan 6 – 13 år med avseende på psykologiskt och psykosocial problematik.

Den nya skollagen från 2011-07-01 anger att elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Det gäller från förskolan till och med gymnasiet.

Huvudproblem/ symptom	Psykolog för mödra- och barnhälsovård	Föräldrastöds- enheten	Vårdcentral	Barn- och ungdoms psykiatri
Alkoholriskbruk/ missbruk hos barnet (i familjen, se barn som far illa) Även annat drogmiss-bruk			Föräldrar kan kontakta VC vid misstanke på missbruk för första provtagning. Anmälan till socialtjänsten och ev remiss till BUP	Anmälan till socialtjänsten och behandling i samverkan
Barn som man misstänker/vet far illa	Anmälan till socialtjänst <i>Vid behov rekommendera kontakt med BUP</i>	Anmälan till socialtjänst <i>Vid behov rekommendera kontakt med BUP</i>	Anmälan till socialtjänst <i>Vid behov rekommendera kontakt med BUP</i>	Anmälan till socialtjänst <i>Behandling Krisbemötande och traumabearbetning Vid PTSD-diagnos ger Centrum för traumatisk stress behandling</i>
Barn som är utagerande/ aggressiva/trots	<i>Bedömning/behand- ling.</i> <i>Vid behov hänvisning/remiss till FS-enheten och/eller BUP</i>	<i>Remisskrav Behandling Individuellt föräldrastöd/ behandlingsarbete för familjen</i> <i>Vid behov Hänvisning/remiss till psykologmott för mödra- och barnhälsovård och/eller BUP</i>		Söka själv eller via remiss De barn och unga som har en mer omfattande problematik. Bedömning /Utredning och eventuell behandling.
Vid kraftigare normbrytande beteende	Remiss/samverkan BUP och/eller socialtjänst	Remiss/samverkan BUP och/eller socialtjänst		
Biopolära affektiva- sjukdomar			Remiss till BUP	Bedömning och behandling

Depression	Remiss till BUP	Remiss till BUP	Remiss till BUP Bedömning av depression samt eventuell suicidrisk	Bedömning/bedömning. Bedömning av suicidrisk.
Fobier i kombination med allvarlig psykiatrisk problematik			Remiss till BUP	Bedömning/bedömning
Insufficiensreaktioner, krisreaktioner, PTSD	Bedömning och behandling. Vid behov remiss till BUP		Bedömning samt behandling via psykosocial kompetens för patienter från 16 år. Vid PTST remiss till BUP eller CTS. Se särskilt dokument ALM	Kris i kombination med psykisk sjukdom Kris med suicidrisk Patologiska kriser
Förvirring/konfusion			Somatisk undersökning för att utesluta somatisk problematik	Vid misstanke om psykos utredning och behandling.
Psykosomatik	Hänvisning för somatisk undersökning. Vid behov remiss till BUM alt BUP	Hänvisning för somatisk undersökning	Somatisk utredning	Efter det att somatisk orsak uteslutits, utredning och behandling
Psykossymtom	Remiss till BUP	Remiss till BUP	Remiss till BUP	Bedömning och behandling
Självskadebeteendena	Remiss till BUP	Remiss till BUP	Åtgärder utifrån somatisk skada, kontakt med vårdnads-havare. Försök till inledande samtal. Vid måttliga och allvarliga tillstånd remiss till BUP.	Bedömning och behandling.

Suicidnära patient		Remiss till BUP	Första bedömning enligt rutin, vid måttliga, allvarliga eller svårbedömda tillstånd remiss till BUP.	Riskbedömningar. Utredning och behandling.
Katastrofer/stora olyckor	Handläggs inom särskild organisation – kommunernas POSOM-grupper och PKL-organisationer inom psykiatri			
Sömnstörning	Bedömning och behandling. Vid behov remiss till BUP och/eller BUM	Utredning och behandling om problemen är en del av övrig kontakt.	Utredning och behandling.	Vid svår symptom och/eller kopplat till annan psykiatrisk problematik
Tvångssyndrom	Remiss till BUP	Remiss till BUP		Utredning och behandling.
Ångestsyndrom			Över 16 år utredning och behandling i övrigt remiss till BUP	Behandling enligt gällande <i>vårdprogram för ångestsyndrom, se bilaga 2</i>
Ätstörningar	Remiss till BUP	Somatisk undersökning och utredning. Remiss till BUP		Bedömning. Remiss till Ätstörningsenheten för behandling.
Regleringsproblematik (Sömn/mattproblematik, skrikighet 0 -3 år)	<i>Bedömning och behandling</i>			
Körkortsintyg <i>Hänvisning till överenskommelse kring körkortsintyg mellan division allmänmedicin och BUP.</i>			Se länk till rutin Körkortsintyg.pdf bilaga körkortsrutin	Se länk till rutin körkortsintyg.pdf bilaga körkortsrutin.pdf

Personlighetsstörning (Diagnos som ej ställs innan 18 år ålder) Misstanke om NP-problematik (vid remiss till BUP gäller överenskommelse om skolans ansvar för skolelevutredning från förskoleklass till 18 år) Behandling av säkerställd NP-problematik (autismspektrumtillstånd, ADHD/ADD, Tourettes syndrom)	Bedömning/ basutredning Remiss till BUP och/eller FS	Stöd och behandling till familjen, eventuellt remiss till BUP för utredning	Remiss till BUP efter det att skolelevutredning genomförts	Utredning Behandling och habilitering av barn och unga utan utvecklingsstörning